

FIȘA DISCIPLINEI

Filosofia contemporana – sec. XIX

Anul universitar 2024- 2025

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Filosofie
1.4. Domeniul de studii	Filosofie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Filosofie
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență zi

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Filosofia contemporana – sec. XIX				Codul disciplinei	HLR2502
2.2. Titularul activităților de curs			Prof. Dr. Ion Copoeru				
2.3. Titularul activităților de seminar			Prof. Dr. Ion Copoeru				
2.4. Anul de studiu	III	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Obligatorie

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități: comunicare bidirecțională cu titularul de disciplină / tutorele					10
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				94	
3.8. Total ore pe semestru				150	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Este de dorit o bună cunoaștere a unei limbi de circulație internațională

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența la curs nu este obligatorie.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Prezența la seminar și prezentarea unui referat de cercetare este obligatorie. Este posibilă recuperarea activității la seminar în cazul absențelor motivate.

6.1. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	C1.1 Identificarea și definirea conceptelor și teoriilor fundamentale ale filosofiei din sec. XIX, pe parcursul lecturii unor texte filosofice date C1.3 Definirea și exprimarea specificității problemelor filosofice ale sec. XIX în raport cu alte perioade istorice C2.2 Examinarea analitică și sintetică a unor texte/teorii filosofice, pe baza terminologiei specifice C2.5 Soluționarea unei probleme filosofice de complexitate medie C4.1 Formularea de ipoteze referitoare la acțiunile și experiența umană, utilizând în mod adecvat limbajul și metodele de bază ale filosofiei modernității timpurii C4.3 Combinarea informațiilor pentru a formula reguli generale sau concluzii referitoare la problemele umane (raționament abductiv și inductiv) C6.1 Definirea și alegerea metodelor și tehnicilor adecvate de soluționare a unor probleme interumane și interculturale cu un nivel mediu de complexitate C6.2 Identificarea, înțelegerea și respectarea valorilor, opiniilor, nevoilor, sentimentelor altor persoane sau culturi
Competențe transversale	CT1 Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații - problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște teoriile filosofice majore ale acestei epoci.
------------	--

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Aptitudini	Studentul este capabil să utilizeze în mod adecvat a unor concepte majore din sfera filosofiei contemporane (sec. al XIX-lea)
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru elaborarea studiilor și eseurilor în domeniul filosofiei contemporane (sec. al XIX-lea)

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul își propune să introducă studenții în problematica filosofiei din sec. XIX, urmărind să dezvolte conturarea unui punct de vedere specific acestei perioade din istoria filosofiei și familiarizarea cu teoriile filosofice majore ale acestei epoci. Sunt studiate și analizate conceptele majore și teoriile care au marcat această perioadă a istoriei filosofiei	•
7.2 Obiectivele specifice	- utilizarea în mod adecvat a unor concepte și demersuri majore din sfera filosofiei contemporane; - perceperea pluralității curentelor de gândire din această perioadă ; - înțelegerea și descrierea particularităților diferitelor curente de gândire din această perioadă - capacitate de a aplica creativ metodele de cercetare ale filosofiei contemporane în rezolvarea problemelor filosofice și comunicarea rezultatelor în mod argumentat;	•

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
I. Introducere: problema afectivității în secolul al XIX-lea	Discuție	
II. Hegel în raport cu predecesorii săi	Prelegere interactivă	
III. Hegel: Fenomenologia spiritului	Prelegere interactivă	
IV. Hegel: dialectica stăpan - sclav	Prelegere interactivă	
V. Hegel și Marx	Prelegere interactivă, dezbateri	
VI. Schopenhauer: Despre împătrita rădăcina a principiului rațiunii suficiente	Prelegere interactivă	2 ședințe
VII. Schopenhauer: reprezentare și corp	Prelegere interactivă	
VIII. Schopenhauer: voința; negarea voinței de a trăi	Prelegere interactivă, dezbateri	2 ședințe
XI. Teoriei selecției naturale a lui Charles Darwin	Prelegere interactivă	2 ședințe

X.. Critica lui Bergson la adresa teoriei selectiei naturale	Prelegere interactivă	2 ședințe
XI. Recapitulare	Discutie	
Bibliografie L’Homme et ses Passions. Actes du XVIIe Congrès international de l’Association Guillaume Budé organisé à Lyon du 26 au 29 août 2013. Budé 2013 CC15.indd 5 16/12/2015 13:04 J Lawless · 2016 — Feeling Hearing Seeing: Heidegger, Nietzsche, and Affect. Published as part of the Nietzsche 13/13 seminar series, held at Columbia Law School. Harvie Ferguson, Melancholy and the Critique of Modernity. Søren Kierkegaard’s Religious Psychology, 1995. Gaetano Mollo, Dincolo de angoasă. Educația etico-religioasă la Søren Kierkegaard, 2000. Alexis Philonenko, Schopenhauer. Une philosophie de la tragedie, Vrin, Paris, 1999. Arthur Schopenhauer, Ueber die vierfache Wurzel des Satzes vom zureichenden Grunde, 1813 Arthur Schopenhauer, Die Welt als Wille und Vorstellung): vol. 1818/1819, vol. 2, 1844 Arthur Schopenhauer, Parerga and Paralipomena, 185.1(a se consulta traducerile în limba română) G. W. F. Hegel, Phänomenologie des Geistes (1806/07) G. W. F. Hegel, Grundlinien der Philosophie des Rechts (1821) (se consulta traducerile în limba română) Stephen Houlgate, An Introduction to Hegel: Freedom, Truth and History, 2nd Edition. 2004. Wiley-Blackwell. Karl Marx, Friedrich Engels, <i>Scrieri din tinerețe</i>, Editura Politică, București, 1968, pp. 507-627 Michel Henry, Marx: A Philosophy of Human Reality, edited by Kathleen McLaughlin, 1983, Indiana University Press. Henri Bergson, L'evolution creatrice, Paris : F. Alcan,1908. Charles Darwin, On the Origin of Species by Means of Natural Selection, or the Preservation of Favoured Races in the Struggle for Life), 1859.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
I. Problema afectivitatii în secolul al XIX-lea;	Prezentare, dezbateri	
II. Momente ale istoriei în secolul al XIX-lea;	Prezentare, dezbateri	
III. Cultura materiala în în sec. al XIX-lea	Prezentare, dezbateri	
IV. Curente literare si artistice	Prezentare, dezbateri	
V. Kirkegaard (I)	Analiza de text, dezbateri	
VI. Kirkegaard (II)	Analiza de text, dezbateri	
VII. Schopenhauer (I)	Analiza de text, dezbateri	

VIII. Schopenhauer (I)	Analiza de text, dezbateri	
IX. Franz Brentano (I)	Analiza de text, dezbateri	
X. Franz Brentano (II)	Analiza de text, dezbateri	
XI. Darwin	Analiza de text, dezbateri	
XII. Bergson	Analiza de text, dezbateri	
XIII. Ale curente din filosofia sec. al XIX-lea	Prezentare, dezbateri	
XIX. Recapitulare finala	Dezbateri	

Bibliografie

S. Kirkegaard, *Scrieri, I, Conceptul de anxietate*, traducere din daneză de Adrian Arsinevici, Timișoara, Editura Amarcord, 1998

S. Kirkegaard, *Scrieri, II, Fărâme filosofice*, traducere din daneză de Adrian Arsinevici, Timișoara, Editura Amarcord, 1999

S. Kirkegaard, *Scrieri, III, Repetarea*, traducere din daneză de Adrian Arsinevici, Timișoara, Editura Amarcord, 2000

S. Kirkegaard, *Boala de moarte*, traducere din limba germană de Mădălina Diaconu, București, Editura Humanitas, 1999; 2006

Grigore Popa, *Existență și adevăr la Søren Kierkegaard*, Sibiu, Tiparul Tipografiei Arhidiecezane, 1940; reeditare, Cluj, Editura Dacia, 1998

Flaviu-Victor Câmpean, *Identitatea melancolică la Søren Kierkegaard* (în curs de publicare).

Ana-Stanca Tăbărași, *Introducere in Søren Kierkegaard*, Opere II/1, 2008, pp. 42-43 sqq.

Bernard Bolzano, *Œuvres choisies*, Jan Sebestik et Carole Maigné, Paris, Vrin

J. Benoist, *L'a priori conceptuel : Bolzano, Husserl, Schlick*, Paris, Vrin, coll. « Problèmes & controverses », 1999 (présentation en ligne [archive])

J. Laz, *Bolzano critique de Kant*, Vrin, 1993 (présentation en ligne [archive])

F. Příhonský, *Bolzano contre Kant, Le Nouvel Anti-Kant*, 2006 (présentation en ligne [archive])

J. Sebestik, *Logique et mathématiques chez B. Bolzano*, Vrin, 1992 (présentation en ligne [archive])

F. Brentano *Aristoteles Lehre vom Ursprung des menschlichen Geistes*, Leipzig: Veit & comp., 1911 [Available online] (2nd ed., intr. by Rolf George, Hamburg: Meiner, 1980).

Psychology from an Empirical Standpoint, transl. by A.C. Rancurello, D.B. Terrell, and L. McAlister, London: Routledge, 1973. (2nd ed., intr. by Peter Simons, 1995).

Jacquette, Dale, (ed.), 2004, *The Cambridge Companion to Brentano*, Cambridge: Cambridge University Press.

Denis Fisette and Guillaume Fréchette (eds.), *Themes from Brentano*, Amsterdam: Rodopi, 22–40.

Moran, Dermot, 2000, *Introduction to Phenomenology*, London: Routledge.

Zahavi, Dan, 2004, "Back to Brentano", Journal of Consciousness Studies, 11: 66–87, [Preprint available online].

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul cursului este compatibil cu conținutul cursurilor predate la nivel „undergraduate” în universități de prestigiu din Europa și SUA, precum și cu cerințele comunității profesionale

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	înțelegerea problematicei abordate, însușirea și utilizarea cunoștințelor predate	Examen scris pe baza unor subiecte anunțate si a bibliografiei corespunzătoare	2/3
10.5 Seminar/laborator	Participarea activa la discuții		
	Capacitatea de utiliza cunoștințele dobândite	Realizarea unei lucrări academice si prezentarea ei in seminar	1/3
10.6 Standard minim de performanță			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
---	--

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică."

Data completării:
31/03/2025

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament:

...

Semnătura directorului de departament

.....